

Zo'n enkele keer gebeurt het. Een eerste najaarsstorm uit het westen. De vogels die normaal gesproken op de open zee verblijven worden dan naar de kust geblazen. Enkele weken geleden was dat het geval. Een doorgewinterde vogelaar zond me daarover een mailtje waarin werd opgesomd wat er allemaal voorbij was gevlogen. Stormvogels, jagers en genten snelden die ochtend langs de zeetrekthut. Dat zijn van die ochtenden die je op de lat kan schrijven.

Dezer dagen kreeg ik het boekje van Blok over de namen van de vogels in handen. Daarin staat een gedicht van Albert Verwey, opgedragen aan zijn zoon Jan, ons welbekend. Dit gedicht gaat ook over de namen van vogels. Het is te lang om hier in ze'n geheel op te nemen, maar een paar regels wil ik toch noemen:

*Hier is een kolfje naar mijn hand,
Ik was juist uitgeput van dichten,
Toen ging `k met Jan langs land en strand,
En vond wat ik hier zal berichten.*

*Ik zag die niet enkel de leeuwerik.
Maar de heimourik en de doverik,
En de gril en de grit en de kwid en de krik
En de tuut en de fuut en de tureluur*

*Met zijn vrienden, de sprotter en de protter,
Ik kan je verzekeren, er kwam geen end,
Aan dat rare gedoe: waar dat `k me wend.*

Die grit en kwid staan niet in het boekje van Blok. Wel een groot aantal bijnamen waarmee vogels door het leven gaan. Dat geldt ook voor de vogels die op die bewuste morgen langs de zeetrekthut vlogen. Namen die van oudsher ook door vissers worden gebruikt. Zo noemen zij de Noordse Stormvogel een *mallemok*. Dat zou te maken hebben met het onbeholpen gedrag van de vogel op land of op een schip. Vissers kennen ook het stormvogeltje. Ze noemen het een *malefijt*. Voor hen is het zien van een dergelijke vogel een teken van komend slecht weer. Vandaar het gezegde: 'het zijn malefijten die wind en regen schijten.' De vier soorten jagers die hier voor de kust worden gezien noemen zij *elsenaars*. Zij beroven meeuwen van hun voedsel. Van iemand die het naar zijn zin heeft zeggen de vissers dat hij zich voelt 'als een elenaar onder de meeuwen.' Over de Jan van Gent tenslotte zijn Blok en de vissers het niet eens. De eerste noemt het een Vlaamse naam, de zeelui vinden het een zot omdat hij zich wel eens te pletter duikt op een vis, die op het schip ligt in plaats van in zee.

Al die bijzondere vogels die op die stormachtige ochtend langs kwamen heb ik gemist. Ik zong in de kerk 'met blijde mond over het wijde hemelrond.' Maar ja, een mens kan niet alles hebben.

W. Andelaar

